

www.thebuigallery.com

Copyright © 2010 The Bui Gallery

Cover: *To The Top / Đốc tiền*

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

Phạm Huy Thông

Đông Báo

2009-2010

To Âu Cơ and Lạc Long Quân

Pham Huy Thong is emerging as one of Hanoi's most thoughtful and creative artists. Born into the post-war generation and growing up during an era of rapid change, he embodies the potential of the new, confident Vietnam. No longer content with taking a safe route along a comfortable path, Thong takes risks in exploring new ideas, looking inward at his own culture and stepping outward to gain the perspectives of the fast globalizing world that he is very much a part of.

While still early in his career, Thong has gained the attention of a number of collectors and regional museums and remains intent on pushing himself in new directions, both in terms of the concepts he explores and the media he uses to express them.

Thong has a long road ahead in his artistic career but is gathering pace in fulfilling his undoubted abilities. I am very proud to introduce his new body of work at the Bui Gallery Hanoi: the Dong Bao series. I hope that you will enjoy discovering this great artist.

Phạm Huy Thông đang nổi lên như một trong các họa sĩ Hà Nội chín chắn và sáng tạo nhất. Sinh ra thời hậu chiến và trưởng thành trong một kỷ nguyên của sự thay đổi nhanh chóng, anh đã chỉ ra được tiềm năng của một Việt Nam đầy tự tin và mới mẻ. Không hài lòng đi con đường dễ dàng và bằng phẳng, Thông mạo hiểm khám phá những ý tưởng mới, nghiên cứu văn hóa đất nước mình và hướng ra thế giới để tiếp thu những quan điểm toàn cầu hóa nhanh chóng.

Mới bước chân vào nghề nhưng Thông đã nhận được sự chú ý của rất nhiều nhà sưu tập, các viện bảo tàng trong khu vực và anh vẫn không ngừng thúc đẩy mình theo những hướng mới, cả về khám phá nghệ thuật ý niệm cũng như chất liệu anh sử dụng để diễn tả chúng.

Thông vẫn còn một con đường dài phía trước trong sự nghiệp hội họa của mình nhưng anh luôn làm việc với tốc độ cao, thể hiện khả năng không ngờ của anh. Tôi rất tự hào được giới thiệu những sáng tác mới của anh tại Phòng tranh Bùi, Hà Nội: sê-ri Đồng Bào. Tôi hi vọng các bạn sẽ thích thú khám phá họa sĩ tài năng này.

Betty Bui

Director, The Bui Gallery
Hanoi, November 2010

Betty Bui,

Giám đốc, Phòng tranh Bùi
Hà Nội, Tháng 11 2010

Pham Huy Thong: The Dong Bao Series

Joyce Fan

"Whether you go up to the mountains or down to the sea, you shall let one another know if you are in difficulties, and you shall by no means desert one another."

- Lac Long Quan instructing his sons before their separation

Based in Hanoi, Pham Huy Thong is an emerging artist. Born in 1981, Thong began his career as an artist in 2001 while a student at the Hanoi University of Industrial Fine Art. Although trained in graphics, his entry in the *Asia Vision* art competition, a painting, received a commendation encouraging him to seriously explore the art form. Since then, he has diligently and single-mindedly pursued art as a career and is now a full-time artist.

Thong keeps himself abreast of local and international artistic developments, and has been resourceful in seeking ways and means to express his commentary on society, a daunting task in an environment where such practices are still not taken very kindly, and where artworks are subjected to censorship before public viewing. While painting remains his main focus, he has explored installation and performance art as a way to challenge societal norms and behaviours.

The same determination and doggedness can be felt in Thong's current series, *Dong Bao* (children from the same womb). Presented in part at the Bui Gallery, it is his second major solo exhibition in Hanoi. Thong toiled for two years to create 23 paintings, and the result is a series that is reflective of his self-confidence and mental adroitness in addressing his observations of Vietnamese society.

Dong Bao is centred on the interconnectedness of the Vietnamese as an ethnic group, a cultural sentiment deeply rooted in their creation myth. Thong integrates this sentiment with his observations of the effects on society of political and economic developments since the last days of the Vietnam War in 1975. Thong also questions what it means to be 'Vietnamese,' first against the violence Vietnam experienced in the recent past and then positing it in the present economic boom that transformed the closed-door country into a market oriented economy in the last 25 years.

The Creation Myth of Lac Long Quan and Au Co

Affirming his own cultural and ethnic identity when explaining what "dong bao" means, Thong states that the Vietnamese are connected by kinship based on the belief that they are descended from the union of Lac Long Quan and Au Co:

"Since then the Vietnamese have called each other dong bao, which means children from the same womb. This is how we remember our creation myth. The story also contains a message of unity which reminds us that we are blood brothers and sisters and that we should always love, take good care of, and respect each other."

Here, Thong calls attention to the creation myth in which 100 sons, a reference to the hundred or so Vietnamese family names extant, were born from the union of the Dragon Lord of Lac, Lac Long Quan and the Mountain Fairy Au Co. Vietnamese history and culture are deeply rooted in an oral tradition that through the ages profoundly evokes a strong sense of belonging and shapes ethnic identity. The tales are verbally passed from one generation to another, and although several versions exist, the fundamentals remain the same. They seek answers to deeply meaningful questions that reveal how the world is viewed culturally and individually. Thong represented this relationship symbolically through the figure of a baby whose umbilical cord is still attached. The infant is then linked with others through the cord giving meaning to the concept of "dong bao."

Thong laments that given Vietnam's violent history through the ages it is not surprising that its myths and legends are often about displacement and separation. Even in the creation myth, the narrative reminds one of the pains of division and severance. Thong wonders wistfully:

"Despite this meaningful creation tale Vietnam has a long history of killing, persecuting and factionalizing and even today discord and discontent between different groups are evident in our society. "

Relevance of the American War

His parents being journalists, Thong grew up in a household where there was much discussion of current affairs. He was aware of socio-political developments in Vietnam from a young age, and even though he did not experience the American War directly, he understood its significance from living it through his parents. He wanted to express the desperation, pain and suffering that resulted from the war:

"The American War is vividly remembered and even immortalised by images published in newspapers and magazines. For example, the photograph by Hugh van Es of the evacuation before the Fall of Saigon showing hordes of people scrambling to get into the helicopter on the rooftop of the American CIA Headquarters is just unforgettable."

Yet, Thong is critically conscious that the war is not his reality. He questions the relevance of his country's recent history and its impact on his generation. His was one that enjoyed the fruition of an open economy that resulted from the 1986 implementation of the *Doi-Moi* (renovation) policy. The market reforms that permitted private enterprise were steps taken for the country's recovery from economic depression of the late 1970s and early 1980s. His reality instead is the social problems brought about by economic progress. But, how different are these issues?

“Coming back to the photograph of the evacuation by helicopter, I could not help but think about how we are now aggressively climbing up the economic ladder. I saw the similarity in both situations – then and now – and how in both situations we are fighting for our survival. This gives me the idea of appropriating the photograph by van Es for my painting.”

Thong produced his first *Dong Bao* painting, significantly and symbolically completing it on 30 April to coincide with the dating of the photograph of the eve of the Fall of Saigon in 1975. Entitled *The Fall of Sai Gon*, the helicopter is replaced by a Rolls Royce with a rotary blade and the CIA HQ building by a large stack of American 100-dollar bills, referencing the two things that society now covets as economic status. Consciously or perhaps subconsciously, Thong’s vehicle is not inviting for it has all its doors shut tight and windows up. Its deceptively pleasant background in pink evokes the interior of the mother’s womb, ascribing the limited space to the selfishness and self-centeredness of such behavior.

Using the same strategy, Thong based other paintings in the series on selected iconic images from the war. Appropriating these iconic war images, Thong saw himself, his generation and the present society as an extension of those who lived through the troubled times:

“I could not get the image out of my mind of a South Vietnamese shooting a suspected Viet Cong in the photograph taken by Eddie Adams during the Tet Offensive in 1968. This photograph turned public opinion against the war and Adams got a Pulitzer Prize. For my painting, I replace the gun with a toy gun where one baby points it to another in a similar pose. I could not help thinking that violence is in all of us, even at a young age.”

Thong went on to paint *Purple Sky*, based on another famous photograph of a naked young girl running out in the open following a napalm bombing. He empathized with her pain and her vulnerability, and painted her in the famous pose with outstretched hands running. He gave her companions to share in her suffering.

Another unforgettable event that happened in the war was the self-immolation of the monk, Thich Quang Duc:

“I also did a painting based on Thich Quang Duc, the monk who burnt himself in protest against South Vietnamese policy on religion, as well as images of tanks and boat people. Through these images, I wanted to point out that problems and situations in the past are still relevant to us today through the dong bao bond that ties us together as Vietnamese.”

Perhaps by remembering these iconic moments and images of the American War and using them for his paintings, it is Thong’s way of paying tribute to the many who fought, suffered and died for his country. He knows that he can never fully understand what the survivors experienced but he recognizes that the War is an integral part of who he is as a Vietnamese.

The Meaning of “Liberty”

Another set of paintings in the *Dong Bao* series is based on the Statue of Liberty in New York. This American cultural icon is a universally recognized symbol of freedom and independence:

“I wanted to explore the meaning of liberty in a society like ours, and also what it means to be free. As you know, being free does not necessarily mean that one can do whatever he or she wants. There are always constraints and it is really about knowing these limits. Of course these limits can be challenged.”

Thong’s liberty is a baby that sprouted hands or tentacles on its head, replacing the multiple-spiked crown of the icon. In these paintings, the baby appears to be rallying, commanding, instructing or directing, a reference made to the socialist structure that forms the core of Vietnamese society today. In one particular painting, however, the hands on the central baby are loudspeakers. These were ubiquitous in the past, although are less so these days in Hanoi. Through these speakers, public announcements are broadcasted daily, announcements that concern people’s daily lives such as when and where health checks are carried out, to public campaigns aimed at modifying undesirable social and individual behavior. The baby also holds a loud hailer, and is clearly in command.

In the painting *Playing with Kites*, the baby is depicted with many hands reminiscent of a multi-armed deity such as the Goddess of Mercy which may at times be represented in such a manner. It even has several pairs of legs and is the central figure from which the umbilical cord splits and links with the other babies. Thong speaks through this potent image, as well as his other ‘liberty’ paintings, of the interconnectedness of the people within a society, and visually represents the complexity and dynamics of the social order.

Let’s Party and Just Do Eat...

For the final phase of the *Dong Bao* series, Thong wanted to look deeper into the idea of group dynamics and behavior. Peer pressure, social conditioning and the sense of safety in numbers determine, to a certain extent, how a random collection of people interact and influence each other. These social relationships are important constituents of a society in which processes such as norms, influences, roles, relations and the need to belong affect behavior.

Present-day Vietnam is a product of the post-Cold War Era, a result of the dismantling of the Soviet Union in the late 1980s. This turn of events gave rise to the development of the so called “socialist market-oriented economies” where communist countries that once restricted outside access and also physical movement opened their doors to the world, inviting economic investment and promoting private enterprise. Despite rapid changes in both the political and social spheres that more or less benefited Vietnam in the past two decades, there are limits to the freedom of expression and speech. Thong wanted reminders of this duality. Through his paintings, he attempts to unearth the extent of ambivalence on the one hand and blind allegiance on the other.

The starting point for this final group of paintings was the idea of propaganda in Socialist Realist paintings. Socialist paintings are state approved works, generally commissioned for the glorification of the regime. They are often based on the idea of cult worship in which a reverent public

figure is the motivator. As in group dynamics, there is always a person who influences, motivates and controls. Using this idea in *The Celebrity*, he painted an image of a celebrated personality addressing the public. While admiration and respect are publicly displayed, the burden shouldered by celebrity is unknown, perhaps even purposely ignored. Thong depicted the baby whose hands are shackled by the podium as one whose disposition is controlled and measured despite the circumstances that he may find himself in. In other paintings, the group members are seen following the leader in the direction that he has pointed out and in others, copying the leader's behavior.

As in many socialist realist paintings, such works were meant for public consumption and often overwhelm the viewer with their monumentality, their sheer size or the images portrayed. Thong uses these ideas in his large canvases that mimic this monumentality, particularly the last painting of the series, *The Last Party*. This triptych is based on *The Last Supper*, and portrays an atmosphere of feasting and merrymaking. In his signature style, Thong injects his humor and cynicism into the painting through the various dishes placed on the long table. He draws the viewer's attention to the ongoing erosion of the physical and cultural environment that is carried out in the name of progress:

"I wanted to conclude the Dong Bao series with a large painting. I want it to be a sort of climax, a culmination of my thoughts, views and observations of the society that I am living in. I decided to make it monumental in size, being the last painting I am doing for Dong Bao."

"I use the idea of The Last Supper because first of all it is about a group of people gathering in one place. Of course the idea of food is important, especially to Asians who love their food. We are always talking about food, what to eat next, where to eat the best and so on. The idea of putting dishes on the table gave me the possibilities of summarizing my observations, so I painted the destruction, the ugliness and the undesirability of food being consumed."

Thong's journey over the last two years concluded with *The Last Party*. It has been a rewarding and focused task for him as he thinks about the idea of kinship with his people, and among the Vietnamese, as well as the idea of ethnicity as an identity and how history has an impact and influences his and their mental makeup. We will certainly look forward to his next journey....

¹Durand, Maurice and Nguyen Tran Huan, *An Introduction to Vietnamese Literature*, New York: Columbia University Press, 1985, 5.

²Legend has it that Lac Long Quan came to the Hong River Plain, known as northern Vietnam today, and subdued the evil demons that plagued the land. He civilized its inhabitants and taught them to cultivate rice. Before returning to the sea, he benevolently told the people to call upon him whenever they encountered troubles. Trouble did come when a Chinese monarch seeing that the Plains were unclaimed, instituted himself as the ruler. Lac Long Quan in a strategic maneuver outwitted the monarch and captured his wife, Au Co, taking her to Mount Tan Vien. Unable to rescue her, the defeated monarch departed in despair. Living with Lac Long Quan, Au Co eventually gave birth to a hundred sons. Unfortunately for the couple, Lac Long Quan is from the Sea while Au Co is a mountain fairy. They were unable to resolve their differences, and soon separated with 50 sons each. Before they went on their way, Lac Long Quan made his sons promise that they would never abandoned each other.

³Leeming, David A., *The World of Myth: An Anthology*, New York: Oxford University Press, 1990, 16.

⁴What is commonly known to the rest of the world as the Vietnam War.

⁵These loudspeakers are mounted on top of electrical towers through the city and can still be seen in the some quarters of Hanoi.

Phạm Huy Thông: Loạt tác phẩm Đồng Bào

Joyce Fan

“Kể lên núi, người xuống biển, nếu gặp sự nguy hiểm thì báo cho nhau biết, cứu giúp lẫn nhau, đừng có quên,”
- Lời Lạc Long Quân dặn dò các con trước khi từ biệt

Phạm Huy Thông là một họa sĩ đang lên sinh sống ở Hà Nội. Sinh năm 1981, Thông bắt đầu sự nghiệp một họa sĩ từ năm 2001, khi còn là một sinh viên tại Đại học Mỹ thuật Công nghiệp. Mặc dù theo học về đồ họa, nhưng tác phẩm hội họa đầu tay của anh, một bức tranh trong cuộc thi Tầm Nhìn Châu Á đã nhận được nhiều lời khen, khuyến khích anh theo đuổi hội họa một cách nghiêm túc. Từ thời điểm đó, anh nghiêm túc khám phá nghệ thuật và hiện nay là một họa sĩ chuyên nghiệp.

Thông giữ mình theo kịp dòng phát triển của hội họa khu vực và thế giới, dùng nhiều phương pháp, tìm tòi cách thể hiện nội dung phê phán xã hội, một nhiệm vụ khó khăn trong một môi trường còn chưa thật sự đón nhận nội dung này, và các tác phẩm nghệ thuật phải được kiểm duyệt trước khi ra mắt công chúng. Mặc dù coi tranh vẽ vẫn là trọng tâm sáng tác, nhưng anh cũng đồng thời tìm tòi, khám phá nghệ thuật biểu diễn và sắp đặt như một cách để thách thức những chuẩn mực và hành vi của xã hội.

Sự kiên định và bướng bỉnh đó có thể cảm nhận được qua loạt tác phẩm gần đây của Thông – *Đồng bào* (những đứa trẻ cùng sinh ra từ một bọc trứng). Một phần của loạt tác phẩm này được trưng bày tại Bui Gallery, đây là lần thứ hai anh trình làng một triển lãm cá nhân lớn. Thông đã làm việc cật lực trong vòng 2 năm để vẽ 23 tác phẩm, và kết quả là loạt tác phẩm phản ánh sự tự tin và tinh tế trong việc thể hiện kiến giải của anh về xã hội Việt Nam.

Đồng bào tập trung vào mối liên kết con người Việt Nam như một nhóm dân tộc đồng nhất, một tình cảm văn hóa bắt nguồn từ truyền thuyết hình thành giống nòi. Thông đã hòa tình cảm ấy vào trong những quan sát về những tác động của sự phát triển kinh tế và chính trị lên xã hội kể từ sau cuộc chiến tranh Việt Nam năm 1975. Thông cũng đặt ra câu hỏi về người Việt Nam, trước hết là chống lại những ám ảnh bạo lực mà Việt Nam đã trải qua trong quá khứ, và sau đó là đặt Việt Nam trong bối cảnh bùng nổ kinh tế hiện tại, đã dẫn đến chuyển từ nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang nền kinh tế theo định hướng thị trường trong 25 năm qua.

Truyền thuyết hình thành dân tộc

Lạc Long Quân và Âu Cơ Khẳng định đặc điểm văn hóa và dân tộc khi giải thích ý nghĩa từ “đồng bào”, Thông nhấn mạnh rằng người Việt Nam gắn kết với nhau bằng mối quan hệ thân thích dựa trên niềm tin rằng chúng ta ra đời từ cuộc gặp gỡ của Lạc Long Quân và Âu Cơ:

“Từ đó, người Việt Nam thường gọi nhau là đồng bào, nghĩa là những đứa trẻ cùng được sinh ra từ một bọc trứng. Đó là cách chúng ta nhớ về truyền thuyết hình thành dân tộc mình. Câu chuyện cũng mang theo thông điệp về sự gắn kết, nhắc nhở chúng ta rằng chúng ta là anh chị em cùng chung một dòng máu, luôn phải yêu thương nhau, chăm sóc, quan tâm đến nhau.”

Tại đây, Thông thu hút sự chú ý vào truyền thuyết hình thành của dân tộc nói về 100 người con, tương ứng với số họ tên Việt Nam còn tồn tại, được sinh ra từ cuộc gặp gỡ của Thần Rồng – Lạc Long Quân, và Tiên Núi – Âu Cơ. Lịch sử và văn hóa Việt Nam được bắt nguồn từ truyền thuyết này, qua nhiều thế hệ đã gắn chặt với mối liên kết đó và định hình đặc điểm dân tộc. Truyền thuyết được truyền miệng từ đời này sang đời khác, mặc dù có nhiều phiên bản khác nhau, nhưng những nét cơ bản vẫn giống nhau. Họ tìm kiếm câu trả lời cho câu hỏi đầy ý nghĩa về thế giới quan dưới góc nhìn văn hóa và cá nhân. Thông đã thể hiện mối quan hệ này một cách hình tượng thông qua hình ảnh hài nhi với cuống rốn vẫn dính liền vào bụng. Đứa trẻ được kết nối với những đứa trẻ khác bằng sợi dây rốn, thể hiện khái niệm đồng bào.

Thông cảm thấy xót xa rằng với lịch sử nhiều chiến tranh qua bao thế hệ, không có gì đáng ngạc nhiên khi các truyền thuyết thường có nội dung liên quan đến sự thay đổi và chia cắt. Thậm chí ngay cả trong truyền thuyết về sự hình thành dân tộc cũng nhắc đến nỗi đau của sự chia cắt. Thông tâm sự:

“Mặc dù có truyền thuyết hình thành dân tộc rất ý nghĩa, không thể phủ nhận rằng đất nước Việt Nam có một chiều dài lịch sử với những cảnh chém giết, ngược đãi, bè phái, và thậm chí ngày nay trong xã hội vẫn còn đó sự chia rẽ, bất hòa giữa các phe phái.”

Về cuộc chiến tranh chống Mỹ

Với cha mẹ làm phóng viên, Thông lớn lên trong môi trường đầy ắp các cuộc tranh luận về những vấn đề thời sự. Anh đã nhận thức được những thay đổi về mặt chính trị, xã hội ở Việt Nam từ khi còn bé, và mặc dù không trực tiếp tham gia vào cuộc chiến tranh chống Mỹ, Thông đã cảm nhận được tầm quan trọng của cuộc chiến tranh ấy qua bố mẹ anh. Anh muốn thể hiện cho mọi người thấy sự tuyệt vọng, nỗi đau, và sự sợ hãi mà chiến tranh đã mang lại.

“Cuộc chiến tranh chống Mỹ luôn được nhớ đến một cách rất sống động, và thậm chí đã trở thành bắt hủ qua những bức ảnh được công bố trên báo và tạp chí. Ví dụ, những bức ảnh của Hugh van Es về cuộc trốn chạy trước sự sụp đổ của chính quyền Sài Gòn chụp một hàng người chen lấn, xô đẩy nhau leo lên trực thăng tháo chạy trên nóc tòa nhà Tổng hành dinh CIA của Mỹ tại Sài Gòn là những hình ảnh không thể nào quên.”

Tuy nhiên, Thông cũng rất nghiêm túc nhận thức rằng chiến tranh không phải là đề tài anh hướng tới. Anh đặt ra câu hỏi về mối liên hệ giữa lịch sử của đất nước những năm gần đây và tác động của nó đến thế hệ của những người như anh. Thế hệ của anh là thế hệ đang được hưởng thụ thành quả của nền kinh tế mở có được từ chính sách Đổi Mới của đất nước từ năm 1986. Thị trường được cải cách cho phép các doanh nghiệp tư nhân

hoạt động, từng bước đưa đất nước phục hồi sau cuộc khủng hoảng kinh tế những năm cuối thập niên 1970, đầu thập niên 1980. Điều anh quan tâm chính là những vấn đề xã hội do sự phát triển kinh tế mang lại. Nhưng làm thế nào để phân biệt các vấn đề này:

“Trở lại với bức ảnh về cuộc tháo chạy bằng máy bay trực thăng, tôi không thể không liên tưởng đến hình ảnh chúng ta hiện nay đang hùng hực leo lên các nấc thang kinh tế. Tôi nhìn thấy sự giống nhau giữa hai hình ảnh của ngày ấy và bây giờ, và nhìn thấy cái cách mà chúng ta đấu tranh để tồn tại trong cả hai trường hợp đó. Chính điều này đã đem lại cho tôi ý tưởng lấy bức ảnh của van Es làm cảm hứng cho bức tranh của mình.”

Thông đã hoàn thành tác phẩm đầu tiên của loạt tranh Đồng bào đúng vào ngày 30 tháng 4, trùng với ngày chụp bức ảnh về sự sụp đổ của chính quyền Sài Gòn năm 1975. Trong bức tranh được đặt tên là The Fall of Sai Gon (Sự sụp đổ của Sài Gòn), máy bay trực thăng được thay bằng xe ô tô Roll Royce với cánh quạt vẫn quay nhanh, và tòa nhà Tổng hành dinh CIA được thay thế bằng những cọc tiền 100 đô la Mỹ, hai biểu tượng của địa vị kinh tế trong xã hội ngày nay. Có thể nhận thấy chiếc xe của Thông không hề mở cửa, các cửa sổ đều đóng kín. Màu nền được tô bằng một màu hồng dịu dàng một cách cố ý gợi lên màu sắc ở phía trong bụng mẹ, cho thấy một không gian hạn chế chỉ dành cho hành động ích kỷ và tự đặt mình vào trung tâm.

Cũng sử dụng phương pháp này, Thông đã vẽ một vài bức tranh khác trong loạt tác phẩm này dựa trên một số bức ảnh biểu tượng của chiến tranh. Sử dụng những bức ảnh biểu tượng của chiến tranh này, Thông nhận ra bản thân anh, thế hệ của anh, và xã hội hiện nay chính là sự mở rộng từ những người đã sống sót qua các biến cố của lịch sử:

“Tôi không thể quên được hình ảnh một tướng lĩnh miền Nam bắn chết một chiến binh Việt Cộng trong bức ảnh của Eddie Adams chụp trong chiến dịch Tết Mậu Thân năm 1968. Bức ảnh đã làm dấy lên làn sóng phản đối chiến tranh của công chúng, và Adams đã nhận được giải thưởng Pulitzer cho bức ảnh này. Trong bức tranh của mình, tôi đã thay thế khẩu súng bằng một khẩu súng đồ chơi trên tay một đứa trẻ đang chĩa vào bạn mình. Tôi không thể không nghĩ rằng trong mỗi chúng ta đều có những suy nghĩ bạo lực, thậm chí từ khi còn nhỏ.”

Thông đã vẽ bức tranh Purple Sky hay Bầu trời tím lấy cảm hứng từ một bức ảnh nổi tiếng khác chụp một cô bé trần truồng đang chạy trốn sau một vụ nổ bom napan. Anh cảm thông mới nổi đau và sự tổn thương của cô bé, và đã vẽ lại cô bé trong đúng tư thế đó, đang chạy trốn với bàn tay đang rong. Anh chia sẻ sự đồng cảm với nỗi sợ hãi mà cô bé phải chịu đựng.

Một sự kiện khác không thể quên trong chiến tranh là hình ảnh tự thiêu của sư thầy Thích Quảng Đức.

“Tôi cũng đã vẽ một bức tranh lấy cảm hứng từ Thích Quảng Đức, một sư thầy đã tự thiêu để phản đối chính sách về tôn giáo của chính quyền miền Nam Việt Nam, cùng với hình ảnh những chiếc xe tăng và tàu chở đầy người. Qua những bức ảnh này, tôi muốn chỉ ra rằng những vấn đề, những hoàn cảnh trong quá khứ vẫn có mối liên quan đến chúng ta ngày nay thông qua mối liên hệ đồng bào đã liên kết chúng ta lại thành dân tộc Việt Nam.”

Có lẽ ghi nhớ những hình ảnh và giây phút biểu tượng cho cuộc chiến chống Mỹ và sử dụng chúng làm cảm hứng cho các bức tranh của mình là cách Thông thể hiện lòng tôn kính của mình đối với những người đã chiến đấu, đã chịu đựng, và đã hy sinh cho đất nước. Anh biết anh không bao giờ có thể hiểu được tất cả những gì mà những người còn sống sót đã trải qua, nhưng anh nhận thức được chiến tranh là một phần không thể tách rời của mỗi người Việt Nam.

Ý nghĩa của “Tự do”

Một bộ tranh khác trong loạt tác phẩm Đồng bào lấy cảm hứng từ Tượng Nữ thần Tự do ở thành phố New York. Biểu tượng của nền văn hóa Mỹ này là một biểu tượng về tự do và độc lập được công nhận trên toàn cầu.

“Tôi muốn khám phá ý nghĩa của tự do trong một xã hội như của chúng ta, cũng như tìm hiểu tự do là như thế nào. Như các bạn đã biết, được tự do không có nghĩa là bạn có thể làm bất kỳ điều gì bạn muốn. Luôn luôn tồn tại những hạn chế, và tự do thật sự là hiểu được những giới hạn đó. Và tất nhiên, những giới hạn đó có thể không được thừa nhận.”

Tự do của Thông là hình ảnh một đứa trẻ với những bàn tay mọc lên từ trên đỉnh đầu, thay cho vương miện với những chiếc đỉnh nhọn như trong hình tượng gốc. Trong các bức tranh, đứa trẻ này đang được tập hợp lại, chỉ huy, hướng dẫn, một hình ảnh ám chỉ kết cấu xã hội chủ nghĩa định hình cái cốt lõi của xã hội Việt Nam hiện nay. Tuy nhiên, trong một bức tranh, bàn tay được đặt giữa người đứa trẻ lại là những chiếc loa. Những chiếc loa này rất phổ biến trong quá khứ nhưng hiện nay ở Hà Nội, chúng không còn nhiều như vậy nữa. Qua những chiếc loa này, thông báo được phát đi hàng ngày, từ những thông báo liên quan đến đời sống hàng ngày như các buổi khám chữa bệnh sẽ diễn ra khi nào và ở đâu, đến những chiến dịch nhằm mục đích sửa đổi những hành vi cá nhân và xã hội không được trông đợi. Đứa trẻ cũng đang cầm trên tay một chiếc loa phóng thanh, và rõ ràng là đang ra mệnh lệnh.

Trong bức tranh Playing with Kites hay Chơi với diều, đứa trẻ được vẽ với rất nhiều tay gợi liên tưởng đến hình ảnh vị thần nhiều tay giống như tượng Quan Âm Thiên Thủ Thiên Nhãn. Đứa trẻ thậm chí có nhiều chân và giữ vị trí trung tâm, từ đó cuống rốn tách ra và liên kết với những đứa trẻ khác. Từ bức vẽ có sức thuyết phục mạnh mẽ này cùng với những bức tranh “tự do” khác, Thông muốn nói về mối liên kết giữa con người trong xã hội, và thể hiện thông qua hình ảnh sự phức tạp và trạng thái động của trật tự xã hội.

Hãy tham gia tiệc tùng và ăn nhậu...

Trong giai đoạn cuối cùng thực hiện loạt tác phẩm Đồng bào, Thông muốn tìm hiểu sâu sắc hơn về hành vi và tâm lý bấy đàn. Áp lực ngang bằng nhau, điều kiện xã hội và cảm giác an toàn trong đám đông xác định, ở một chừng mực nhất định, một nhóm người ngẫu nhiên tương tác và ảnh

hưởng lẫn nhau như thế nào. Những mối quan hệ xã hội đó là thành phần quan trọng trong xã hội, trong đó các cách thức như chuẩn mực, tác động, vai trò, mối quan hệ và sự cần thiết phải có liên quan tác động đến hành vi ứng xử.

Việt Nam ngày nay là một sản phẩm của thời kỳ hậu Chiến tranh lạnh, hậu quả của sự kiện Liên bang Xô Viết tan rã vào những năm cuối của thập niên 1980. Sự kiện này châm ngòi cho sự phát triển của “nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa” ở các nước xã hội chủ nghĩa vốn bị hạn chế tiếp cận với bên ngoài nay đã mở cửa bước ra thế giới, kêu gọi đầu tư kinh tế và khuyến khích các doanh nghiệp tư nhân. Bên cạnh những thay đổi đáng kể về mặt chính trị, xã hội mà Việt Nam cũng được hưởng lợi trong hai thập kỷ qua, vẫn còn đó những hạn chế về tự do thể hiện và ngôn luận. Thông muốn mọi người ghi nhớ tính hai mặt này. Qua các bức vẽ của mình, Thông cố gắng chỉ ra một mặt là phạm vi của sự mâu thuẫn trong tư tưởng, và mặt khác là lòng trung thành mù quáng.

Khởi đầu cho các bức vẽ thuộc nhóm cuối cùng này là ý tưởng về tuyên truyền trong các tác phẩm thuộc xã hội chủ nghĩa hiện thực. Các tác phẩm xã hội chủ nghĩa là những tác phẩm được phê duyệt có nhiệm vụ chung là biểu dương chế độ. Chúng thường dựa trên ý tưởng về một sự tôn thờ thành kính trong đó một biểu tượng được công chúng tôn thờ, kính trọng sẽ là động lực. Và như trong các nhóm, luôn tồn tại một người tác động, động viên và kiểm soát tất cả. Sử dụng ý tưởng này trong tác phẩm The Celebrity hay Người nổi tiếng, Thông đã vẽ lên hình ảnh một cá nhân nổi tiếng thu hút công chúng. Mặc dù sự ngưỡng mộ, kính trọng được thể hiện qua công chúng nhưng gánh nặng mà những người nổi tiếng phải mang trên vai thì không ai hay biết, cũng có thể là lơ đãng một cách có chủ đích. Thông đã vẽ hình ảnh một đứa trẻ bị gông lại, như một người mà vị trí của họ đã bị kiểm soát, định đoạt từ trước mà không phụ thuộc vào hoàn cảnh. Trong một số bức tranh khác, người xem có thể thấy một nhóm người đang đi theo hướng mà người thủ lĩnh đã vạch sẵn, và trong một số bức khác, nhóm người đó lại đang bắt chước hành động của thủ lĩnh.

Cũng như các bức tranh theo trường phái hiện thực xã hội chủ nghĩa, sinh ra thường để phục vụ công chúng, và thường lẫn át người xem bởi tính kích thước lớn, tính hoành tráng trong nội dung và trong cách các hình ảnh được thể hiện. Thông đã đưa những ý tưởng về tính hoành tráng này trên những bức tranh sơn dầu khổ lớn, đặc biệt là trong bức tranh cuối cùng của loạt tác phẩm này, The Last Party hay Bữa tiệc cuối cùng. Bức họa này được dựa trên tác phẩm The last supper (Bữa tối cuối cùng) và đã miêu tả một cách sinh động không khí vui vẻ của buổi tiệc. Bằng phong cách đặc trưng của mình, Thông đã đưa vào tác phẩm tính châm biếm và hài hước bằng cách vẽ rất nhiều món ăn khác nhau trên chiếc bàn dài. Anh đã hướng sự chú ý của người xem vào sự tha hóa đang diễn ra trong văn hóa đang được gọi dưới cái tên sự tiến bộ:

“Tôi muốn kết thúc loạt tác phẩm Đồng bào bằng một bức tranh khổ lớn. Tôi muốn nó là một điểm nhấn, đỉnh điểm của những suy nghĩ, góc nhìn, cách quan sát về xã hội mà tôi đang sống. Tôi quyết định làm một bức vẽ có kích thước hoành tráng, là bức vẽ cuối cùng của loạt tác phẩm Đồng bào.”

“Tôi dùng ý tưởng Bữa tối cuối cùng bởi trước hết đó là tác phẩm về một nhóm người tụ tập tại một địa điểm. Tất nhiên ý tưởng về việc đưa đồ ăn vào tác phẩm là quan trọng đặc biệt là đối với người châu Á, những người rất yêu quý đồ ăn. Chúng ta vẫn luôn nói về thức ăn, tiếp theo sẽ ăn gì, ăn ở đâu là ngon nhất v.v.. Ý tưởng đưa các món ăn thể hiện trên tranh cho phép tôi tóm tắt những gì mình quan sát được, vì vậy tôi đã vẽ thức ăn đang ăn trên bàn nhưng đều là những đồ tiêu hủy, những thứ kinh khủng nhất, những món ăn không ai muốn ăn.”

Hành trình của Thông sau hai năm kết thúc bằng Bữa tiệc cuối cùng. Đây dường như là phần thưởng, nhiệm vụ trọng tâm bởi anh luôn suy nghĩ về mối quan hệ thân thích giữa con người Việt Nam, cùng với ý tưởng về dân tộc như một đặc điểm nhận dạng, và sự tác động của lịch sử lên sự thay đổi về mặt tinh thần. Chúng ta nóng lòng đón chờ hành trình tiếp theo của Thông...

1 Durand, Maurice, và Nguyễn Trần Huân, Giới thiệu Văn học Việt Nam, New York: Columbia University Press, 1985, 5

2Truyện thuyết kể rằng, Lạc Long Quân đến vùng đồng bằng sông Hồng, hiện nay là miền Bắc Việt Nam, diệt trừ yêu quái lông hành. Người cho dân chúng định cư và dạy họ trồng lúa. Trước khi quay về biển, người đã dặn dò dân chúng gọi người mỗi khi gặp khó khăn, nguy hiểm. Một ngày, quân xâm lược phương Bắc tràn xuống vì nhận thấy vùng đồng bằng rộng lớn không có người cai quản nên tự phong mình là người cai quản. Lạc Long Quân đã mưu lược đuổi quân xâm lược và đưa được Âu Cơ về núi Tản Viên làm vợ. Không cứu được Âu Cơ, quân xâm lược buộc phải rút về. Sống cùng Lạc Long Quân, Âu Cơ hạ sinh được một trăm người con trai. Tuy nhiên, Lạc Long Quân là giống rồng của biển còn Âu Cơ lại là tiên trên núi. Hai người không thể dung hòa được sự khác biệt nên đã chia mỗi người 50 người con. Trước khi chia tay, Lạc Long Quân đã hứa với các con rằng họ sẽ không bao giờ quên nhau.

3Leeming, David A., The World of Myth: An Anthology, New York: Oxford University Press, 1990, 16.

4Thể giới thường biết đến với cái tên Cuộc chiến tranh Việt Nam

5Những chiếc loa này thường được treo trên cột điện khắp thành phố và hiện nay vẫn có thể bắt gặp ở một vài nơi trên địa bàn Hà Nội.

Đông Báo

The Fall of Saigon / Ngày cuối của Sài Gòn

2009
Acrylic on canvas
200 x 195 cm
Witness Collection

Brotherhood / Huynh Đệ

2009
Acrylic on canvas
150 x 200 cm
Witness Collection

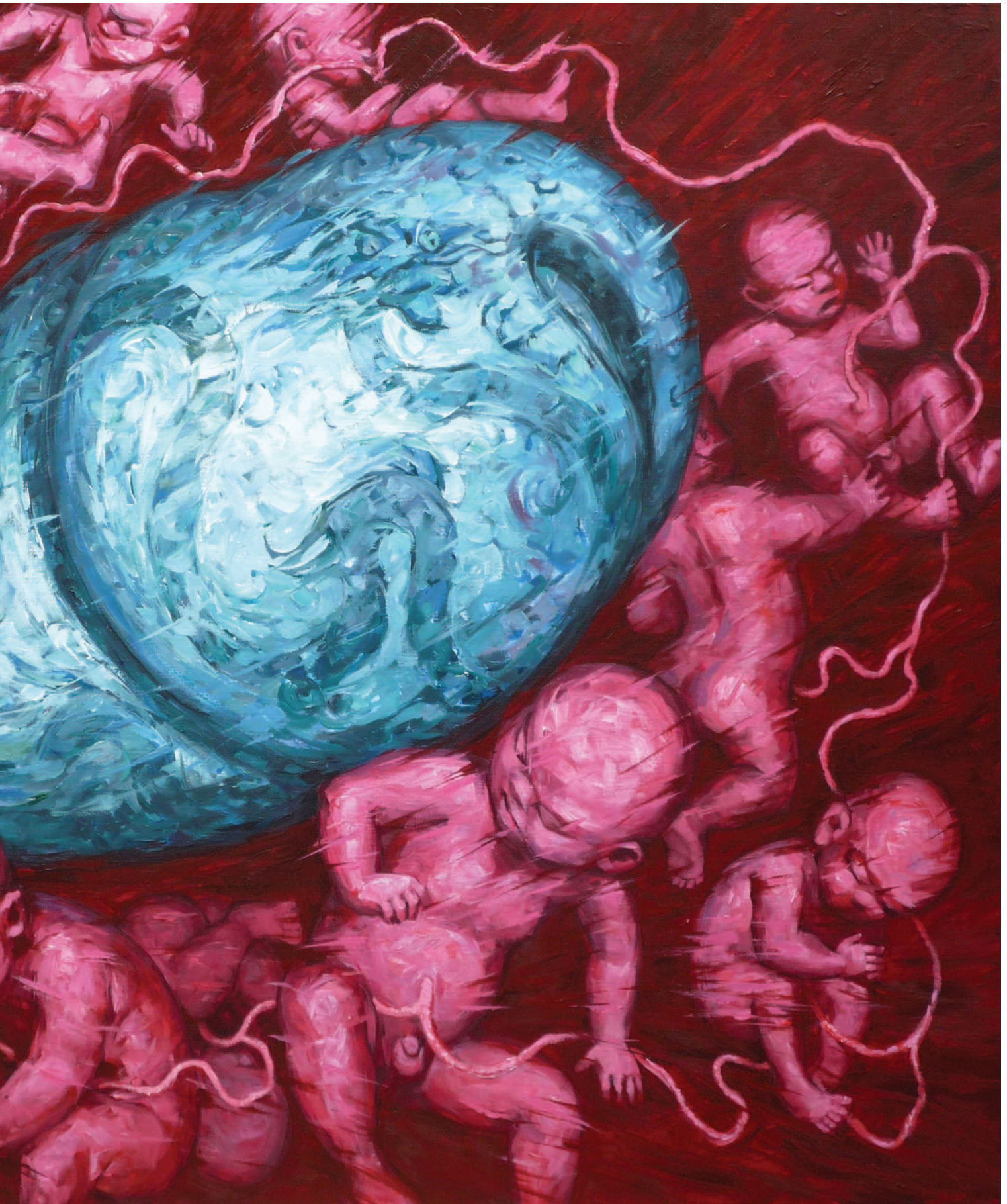

The Ceramic Invasion / Cuộc xâm lăng gốm sứ

2009
Acrylic on canvas
150 x 200 cm
Witness Collection

Liberty / Tự do

2009
Oil on canvas
200 x 150 cm

I am positive that this plan will be victorious! / Nhất định thắng lợi!

2009
Oil on canvas
60 x 60 cm
Collection of Richard Hawkins

Portrait of Liberty / Chân dung tự do

2009

Oil on canvas

100 x 100 cm

Collection of Brice Belian, France

Stop / Dừng lại

2009
Oil on canvas
100 x 100 cm

Playing with Kites / Trò chơi thả diều

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm
Artist's Collection

En avant... Leadership / Xung phong

2008
Oil on canvas
150 x 150 cm
Witness Collection

Listening Club / Câu lạc bộ lắng nghe

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm
Collection of Jaya Prakash, Singapore

Purple Sky / Bầu trời màu tím

2009
Oil on canvas
100 x 200 cm
Private Collection

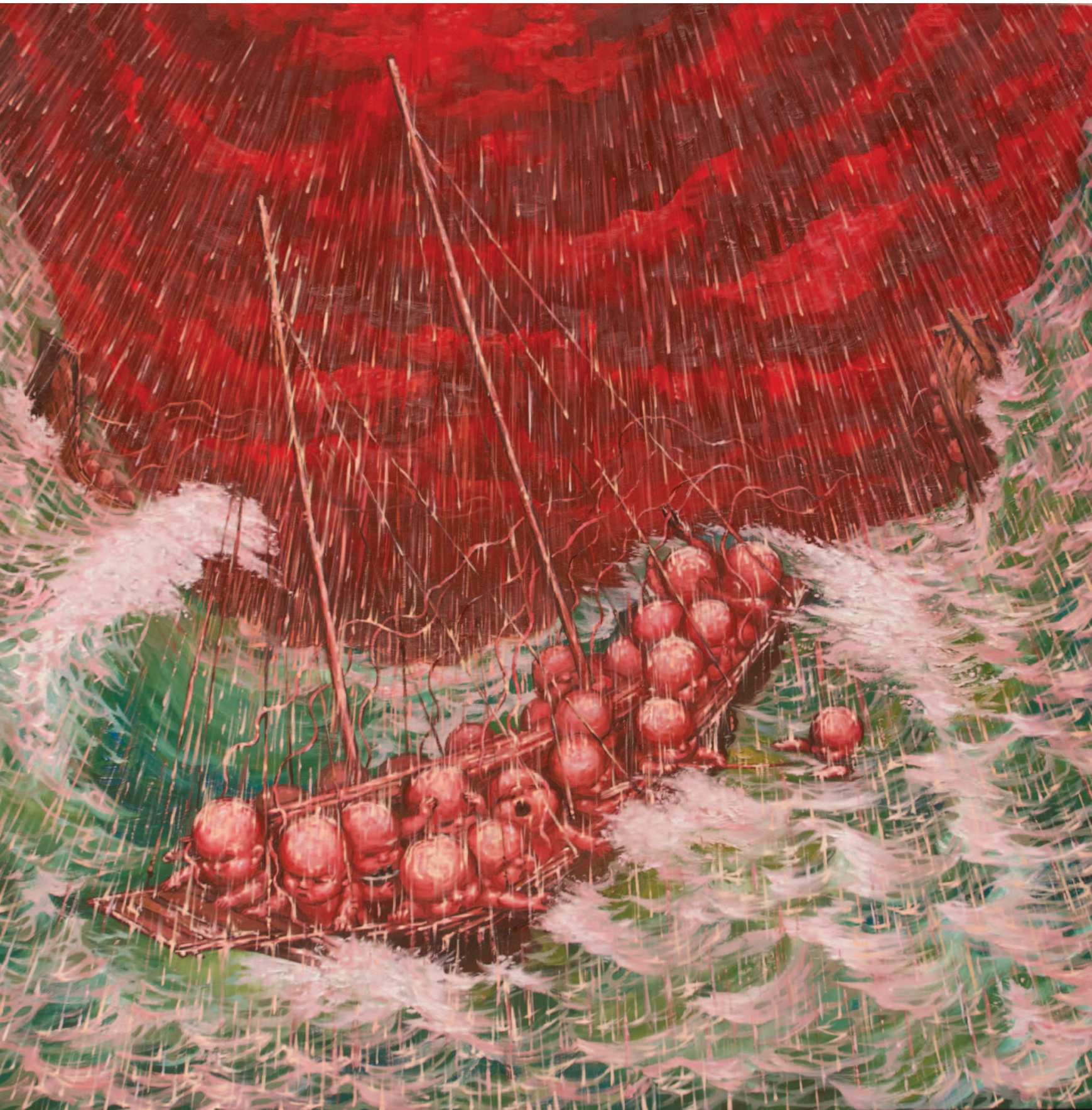

Dream XI – Change the Guards / Giấc mơ 11 – Canh gác cho giấc ngủ bình yên

2009
Oil on canvas
100 x 200 cm
Collection of Jia Moderne Gallery, USA

To the Sea / Bão biển

2009
Acrylic on canvas
150 x 150 cm
Artist's Collection

Sea Tree / Cây của biển

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm

NGÔI KHÔNG ĐÓN TIỀN RƠI XỔNG ĐẦU

TIỀN BIẾN NGƯỜI
THÀNH TIỀN

CÁI NHIỀU THỨ KINH
THẾ MUA ĐƯỢC BÀN Đ
TIỀN MÀ BĂNG RẮT
MANG TIỀN

MONEY
ANGEL'S WINGS

CHÂN TAY TO

HẦU ỨC KHÔNG ĐÓN QUẢN

ĐẦU TƯ, ỨC QUẢN HO!
TIỀN RƠI

NGUYÊN HẦU
TỰ TRÁNH
ĐỒNG HỒ

\$

MONEY

MONEY

MONEY

MONEY

MONEY

MONEY

TICK

Money / Tiền

2010
Oil on canvas
100 x 100 cm
Artist's Collection

The Game / Đùa vui (next page)

2010
Oil on canvas
120 x 190 cm

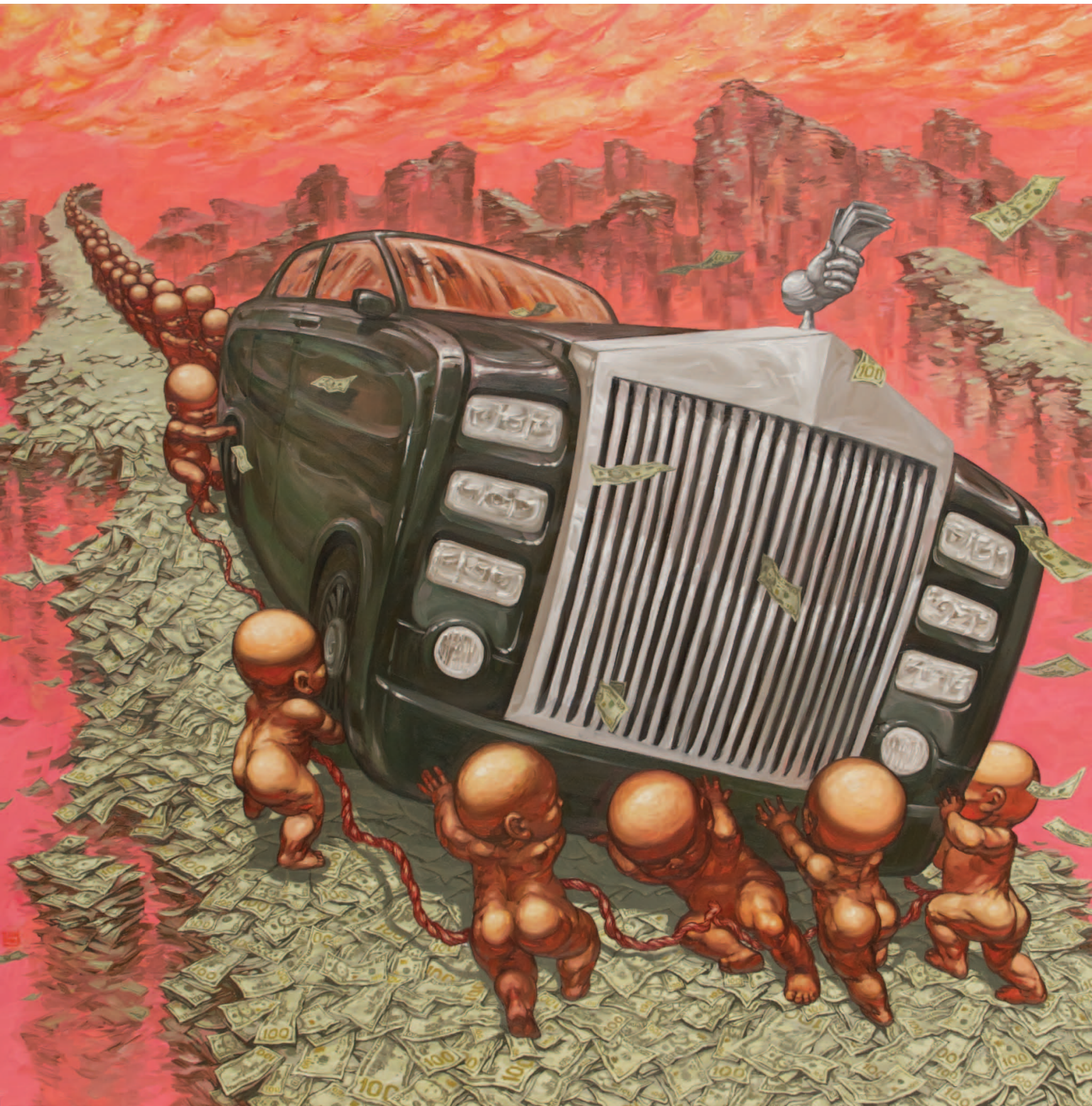

Heavy Traffic / Tắc đường (previous page)

2010
Oil on canvas
120 x 190 cm

To the Top / Đốc tiên

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

Party Party / Tiệc tùng tiệc tùng

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

The Celebrity / Người nổi tiếng

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

Yes, We Can, Too / Chúng ta cũng có thể

2010
Oil on canvas
100 x 150 cm

Thích Quang Đức / Thích Quảng Đức

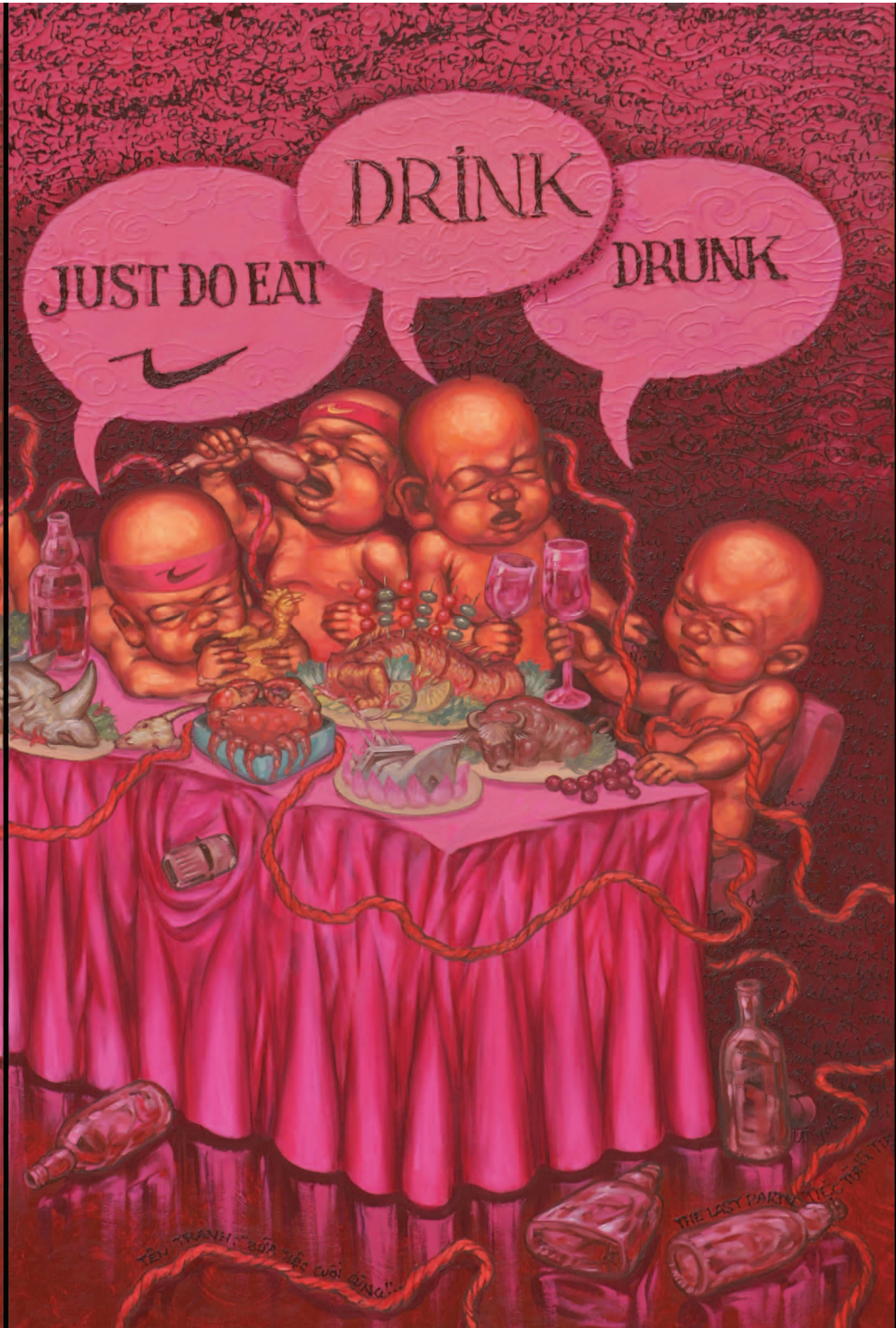
2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

The Last Party / Bữa tiệc cuối cùng

2010
Oil on canvas
150 x 350 cm

Đông Báo

PHAM HUY THONG

Vietnamese
Born October 25, 1981
Lives in Hanoi, Vietnam
Graduated from Hanoi
Industrial Fine Art
University 2004

SOLO EXHIBITIONS

2010

Touch the Glory?
Performance
Temple of Literature, Hanoi

2009

Updated
L'Espace, Hanoi

2006

Rain
Installation
Bookworm Art Space, Hanoi

GROUP EXHIBITIONS

2009

Asia @ Asia
24th Asian International Art Exhibition
National Art Gallery, Kuala Lumpur

ISO 25

25 Studio, Hanoi

Portraits

Hanoi Young Artists Club, Hanoi

Print

Vietnam Artists Association, Hanoi

2008

Asia in Harmony
23rd Asian International Art Exhibition
The University City Art Museum of Guangzhou
Academy of Fine Arts, Guangdong

Post Đổi-Mới: Vietnamese Art after 1990
Singapore Art Museum, Singapore

Continuation

Hanoi Young Artists Club, Hanoi

2007

SPACE + SPACE
Maison des Arts, Hanoi

Collection of Institute of Vietnam Contemporary Art
Hanoi and Guangdong

History of Bandesigne

L'Espace, Hanoi

Lên sàn

Hanoi Young Artists Club, Hanoi

2006

An Appointment
Lacquer Tree Gallery, Hanoi

2005

World of Lacquer Painting
Kyoto City International Exchange Hall, Japan
Foundation Forum, Tokyo
Miyanomori Museum, Sapporo

2004

Kể mới
Festival Hue, Hue

2003

XYZ
Vietnam Industrial Fine Arts University, Hanoi

2001

Asia Vision
Arts Competition, Hanoi

PRIZES

2001

Encouragement Prize
Asia Vision Arts Competition

WORKSHOPS

2010

Printmaking
Hanoi Young Artists Club and Institute of Vietnam
Contemporary Art, Hanoi

2008

Printmaking
Cao Bang Artists, Hanoi Young Artists Club and Institute
of Vietnam Contemporary Art, Hanoi

2007

Printmaking
Hanoi Young Artists Club and Institute of Vietnam
Contemporary Art, Hanoi

COLLECTIONS

Witness Collection
Collection of Institute of Vietnam Contemporary Art

The Fall of Saigon / Ngày cuối của Sài Gòn

2009
Acrylic on canvas
200 x 195 cm

Brotherhood / Huynh Đệ

2009
Acrylic on canvas
150 x 200 cm

The Ceramic Invasion / Cuộc xâm lăng gốm sứ

2009
Acrylic on canvas
150 x 200 cm

Liberty / Tự do

2009
Oil on canvas
200 x 150 cm

68

I am positive that this plan will be victorious! / Nhất định thắng lợi!

2009
Oil on canvas
60 x 60 cm

Portrait of Liberty / Chân dung tự do

2009
Oil on canvas
100 x 100 cm

Stop / Dừng lại

2009
Oil on canvas
100 x 100 cm

Playing with Kites / Trò chơi thả diều

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm

En avant... Leadership / Xung phong

2008
Oil on canvas
150 x 150 cm

Listening Club / Câu lạc bộ lắng nghe

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm

Purple Sky / Bầu trời màu tím

2009
Oil on canvas
100 x 200 cm

Dream XI – Change the Guards / Giấc mơ 11 – Canh gác cho giấc ngủ bình yên

2009
Oil on canvas
100 x 200 cm

To the Sea / Bão biển

2009
Acrylic on canvas
150 x 150 cm

Sea Tree / Cây của biển

2009
Oil on canvas
150 x 150 cm

Money / Tiền

2010
Oil on canvas
100 x 100 cm

The Game / Đùa vui

2010
Oil on canvas
120 x 190 cm

Heavy Traffic / Tắc đường

2010
Oil on canvas
120 x 190 cm

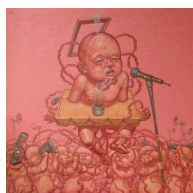
To the Top / Đốc tiền

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

Party Party / Tiệc tùng tiệc tùng

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

The Celebrity / Người nổi tiếng

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

Yes, We Can, Too / Chúng ta cũng có thể

2010
Oil on canvas
100 x 150 cm

Thích Quang Duc / Thích Quảng Đức

2010
Oil on canvas
150 x 150 cm

The Last Party / Bữa tiệc cuối cùng

2010
Oil on canvas
150 x 350 cm

Special thanks to:

71

Cultural Development and Exchange Fund (CDEF) of the Danish Embassy of Vietnam

The Bui Gallery

Joyce Fan

The collectors who continue to support and encourage my artistic endeavors

C.D.E.F

Cultural Development
& Exchange Fund

Editors-in-Chief: Betty Bui, Joyce Fan // **Editorial Manager:** Gillian Lee Sturtevant // **Project Coordinators:** Michelle Bui, Nguyen My Dung, Samantha Libby // **Vietnamese Translation:** Thuy T. Nguyen // **Graphic Design:** Axel Garond // **Photography:** Pham Huy Thong, Bang Lam // **Contributors:** Joyce Fan, Betty Bui // **Published by:** The Bui Gallery 23 Ngo Van So Street, Hoan Kiem District, Hanoi // contact@thebuigallery.com // www.thebuigallery.com // **The Bui Gallery:** Betty Bui, Michelle Bui, Gillian Lee Sturtevant, Nguyen My Dung, Samantha Libby, Axel Garond // **Printer Catalogues:** Lotus Design Studio